

Vec C-434/20

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

16. september 2020

Vnútroštátny súd:

Landgericht Frankfurt am Main

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

2. september 2020

Žalobkyňa a odvolateľka:

flightright GmbH

Žalovaná a odporkyňa v odvolacom konaní:

SunExpress Günes Ekspres Havacilik A.S.

PRACOVNÝ DOKUMENT

[omissis]

Uznesenie

vo veci

flightright GmbH [omissis], Postupim,

žalobkyňa a odvolateľka,

[omissis]

proti

SunExpress Günes Ekspress Havacilik A. S. [omissis], Antalya,

žalovanej a odporkyne v odvolacom konaní,

[omissis]

24. občianskoprávny senát Landgericht Frankfurt am Main (Krajinský súd Frankfurt nad Mohanom, Nemecko) [omissis]

dňa 2. septembra 2020 rozhodol:

Konanie sa prerušuje.

Súdnemu dvoru Európskej únie sa podľa článku 267 ZFEÚ predkladajú nasledujúce otázky týkajúce sa výkladu práva Európskej únie:

- 1. Majú sa články 4 a 7 nariadenia Rady (ES) č. 261/2004 z 11. februára 2004 vykladať v tom zmysle, že zmena rezervácie na iný, skorší let, s ktorým cestujúci dosiahne svoje cieľové miesto desať hodín a jednu minútu pred plánovaným časom priletu pôvodne rezervovaného letu, predstavuje odmietnutie nástupu do lietadla zakladajúce povinnosť náhrady?**
- 2. V prípade, že odpoveď na prvú otázku je kladná: Musí sa cestujúci, tak ako sa v zásade vyžaduje v článku 3 ods. 2, resp. v článku 2 písm. [j] nariadenia Rady (ES) č. 261/2004 z 11. februára 2004, aj v tomto prípade dostaviť na odbavenie, resp. k nástupnému východu, v stanovenom čase, resp. najneskôr 45 minút pred oznámeným časom odletu pôvodne rezervovaného letu, aby sa uplatnilo nariadenie Rady (ES) č. 261/2004 z 11. februára 2004, resp. aby išlo o odmietnutie nástupu do lietadla zakladajúce povinnosť náhrady, hoci to v dôsledku využitia skoršieho náhradného letu, na ktorý bola zmenená rezervácia, v skutočnosti už nebolo možné?**

Odôvodnenie

Žalobkyňa si na základe postúpenej pohľadávky uplatňuje práva na náhradu z dôvodu odmietnutia nástupu do lietadla podľa nariadenia (ES) č. 261/2004 (ďalej len „nariadenie“).

Postupcovia mali ako súčasť balíka služieb potvrdené rezervácie na let prevádzkovaný žalovanou z Frankfurtu do Antalye na 18. apríla 2019 (YQ141) s plánovaným odletom o 18:40 a plánovaným priletom do Antalye o 23:05. Deň pred odletom, 17. apríla 2019, boli cestovnou kanceláriou upovedomení o tom, že im zmenili rezerváciu na iný skorší let (XQ143) s plánovaným odletom o 9:02 a plánovaným priletom do Antalye o 13:04. Na tento let aj nastúpili. Postupcovia svoje cieľové miesto v Antalyi dosiahli náhradným letom 18. apríla 2019 už o 13:04, to znamená desať hodín a jednu minútu pred plánovaným časom priletu pôvodne rezervovaného letu.

Amtsgericht Frankfurt (Okresný súd Frankfurt, Nemecko) zamietol žalobu rozsudkom z 28. novembra 2019 s odôvodnením, že nedošlo ani k zrušeniu letu v zmysle článku 5 nariadenia, ani k takzvanému veľkému oneskoreniu času priletu. Nejde ani o prípad odmietnutia nástupu do lietadla v zmysle článku 4 nariadenia: na jednej strane nebol postupom nástup do lietadla výslovne odmietnutý, keďže sa – v rozpore s článkom 3 ods. 2 a článkom 2 písm. j) nariadenia – v stanovenom čase, respektíve 45 minút pred zverejneným časom odletu pôvodne rezervovaného letu nedostavili na odbavenie, respektíve k nástupnému východu. Postupcovia navyše v dôsledku zmeny rezervácie nemuseli čakať, ale dokonca mohli na mieste dovolenky stráviť pol dňa viac. Podľa zmyslu a účelu nariadenia sa náhrada poskytne len v prípade oneskoreného priletu, avšak nie v prípade skoršieho priletu ako bolo plánované.

V odvolaní žalobkyňa ďalej vyjadrila názor, že preloženie na iný, skorší let považuje za prípad odmietnutia nástupu do lietadla.

Úspech odvolania v rozhodujúcom rozsahu závisí od toho, či zmena rezervácie proti vôli cestujúceho, ktorá viedla ku skoršiemu priletu do cieľového miesta oproti pôvodne rezervovanému letu, predstavuje odmietnutie nástupu do lietadla.

Táto otázka nebola Súdny dvorom Európskej únie doteraz rozhodnutá. Súdny dvor Európskej únie síce v rozhodnutí z 30. apríla 2020 (spisová značka C-191/19) rozhodol, že v prípade jednej rezervácie a nedobrovoľnej zmene rezervácie prvého letu na neskorší let neexistuje nárok na náhradu, ak sa napriek zmenenej rezervácie na prvú časť letu stihne priamy prípoj na druhú časť letu, takže cestujúci dosiahnu svoje cieľové miesto v „pôvodnom čase priletu“ bez meškania. Zmena rezervácie čiastkového letu je síce spojená s nepohodlím. To sa však nepovažujú za „vážne“, a tým spôsobilé odškodnenia v zmysle nariadenia, ak cestujúci svoje cieľové miesto dosiahne v „pôvodnom čase priletu“.

Tento prípad sa však s predmetným nedá porovnať. V predmetnom konaní na jednej strane nejde o jednu rezerváciu spojených letov. Najmä však postupcovia

svoje cieľové miesto v predmetnom prípade nedosiahli v „pôvodnom čase priletu“, ale desať hodín a jednu minútu pred plánovaným časom priletu.

Zo skutočnosti, že v prípade zrušenia, o ktorom bol cestujúci informovaný menej ako 7 dní pred plánovaným časom odletu, je podľa článku 5 ods. 1 písm. c) bodu iii) nariadenia právo na náhradu vylúčené len vtedy, ak mu bolo ponúknuté presmerovanie, ktoré mu umožní odletieť maximálne hodinu pred plánovaným časom odletu a dosiahnuť konečné cieľové miesto maximálne dve hodiny po plánovanom čase priletu, by mohlo vyplývať, že aj v prípade zmeny rezervácie existuje právo na náhradu vtedy, ak ponúknutý náhradný let odlieta viac ako jednu hodinu skôr ako rezervovaný let, respektíve do cieľového miesta doletí viac ako jednu hodinu skôr.

V prospech domnienky odmietnutia nástupu do lietadla zakladajúceho povinnosť na náhradu, by mohlo hovoriť to, že skorší let môže síce teoreticky viesť k predĺženiu pobytu v cieľovom mieste, to si však cestujúci nemusí želať, napríklad preto, že let nebol súčasťou dovolenky, alebo je so skorším priletom spojené ďalšie prenocovanie v cieľovom mieste s povinnosťou zaplatiť náklady, alebo do cieľového miesta priletí v noci. Všetky tieto nepríjemnosti by mohli odôvodniť poskytnutie náhrady.

V prípade, že takáto zmena rezervácie na skorší let predstavuje situáciu odmietnutia nástupu do lietadla v zmysle článku 4 nariadenia, vzniká ďalšia otázka, či aj v tomto prípade sa uplatní nariadenie, to znamená, či tak, ako sa vyžaduje v článku 3 ods. 2 nariadenia, sa cestujúci musí v stanovenom čase dostaviť na odbavenie, a či tak, ako sa vyžaduje v článku 2 písm. [j]) nariadenia, sa cestujúci navyše musí dostaviť k nástupnému východu.

To, či tieto požiadavky musia byť splnené bez výnimky, to znamená najmä, či pre vznik pôsobnosti nariadenia sa musí aj potom predpokladať, že sa cestujúci musel v stanovenom čase dostaviť na odbavenie pôvodne rezervovaného letu, ak to, – ako v predmetnom prípade, kedy bola včas oznámená zmena rezervácie a akceptovaný náhradný let, ktorý bol skorší ako rezervovaný –, v skutočnosti nebolo možné, nebolo Súdny dvor Európskej únie ešte jednoznačne rozhodnuté, okrem iného ani v rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie z 30. apríla 2020 (spisová značka C-191/19). Základom rozhodnutia bol rovnako skutkový stav, v ktorom bola cestujúcemu proti jeho vôli zmenená rezervácia na iný let. Súdny dvor Európskej únie vytýkal, že z prejudiciálnej otázky nevyplýva, že tamojšia žalobkyňa sa skutočne v rámci času stanoveného v článku 3 ods. 2 nariadenia nedostavila k odbaveniu. Z toho by sa dalo usúdiť, že sa cestujúci podľa Súdneho dvora Európskej únie aj v prípade predvídaného odmietnutia nástupu do lietadla musel dostaviť k odbaveniu. Nedá sa však vylúčiť, že Súdny dvor Európskej únie na tejto požiadavke trvá len vtedy, ak – inak ako v predmetnom prípade – sa cestujúci rozhodne nenastúpiť na zmenený náhradný let a namiesto toho sa naďalej domáha nastúpenia do lietadla na pôvodne rezervovanom lete. To, či sa cestujúci naopak musel nachádzať aj vtedy na nástupnom východe, ak – ako v tomto prípade – nastúpi na zmenený náhradný let,

necháva rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie z 30. apríla 2020 (spisová značka C-191/19) otvorené.

V prípade takzvaného predvídaného odmietnutia nástupu do lietadla, to znamená v prípade zmeny rezervácie, ktorá bol oznámená niekoľko dní pred plánovaným odletom, by požiadavky v článku 3 ods. 2 a článku 2 písm. [j]) nariadenia, mohli byť nepodstatné. Podľa judikatúry BGH (Bundesgerichtshof) (Spolkový súdny dvor, Nemecko) [omissis] sa nariadenie o právach cestujúcich teleologicky redukuje v tom zmysle, že v prípade takzvaného predvídaného odmietnutia nástupu do lietadla sa od cestujúceho nemôže vyžadovať, aby sa aj tak dostavil na odbavenie, respektíve k nástupnému východu. Vzhľadom na vysokú úroveň ochrany, o ktorú sa nariadenie o právach cestujúcich usiluje, by neslúžilo záujmu [ochrany] vyžadovať od cestujúceho, aby sa dostavil na letisko a domáhal sa nastúpenia do lietadla, ak je už od začiatku isté, že jeho nastúpenie bude odmietnuté. Bola by to nezmyselná formalita. Navyše by to bolo v rozpore s dobrou vierou, ak by letecký dopravca mohol prekaziť splnenie podmienok pre právo na náhradu z dôvodu odmietnutia nástupu do lietadla tým spôsobom, že cestujúcemu odmietne odbavenie, respektíve prístup k nástupnému východu. Preto v prípadoch predvídaného odmietnutia nástupu do lietadla nemôže byť právo na náhradu závislé od toho, či sa cestujúci dostaví na odbavenie.

[omissis]

PRACOVNÝ DOKUMENT